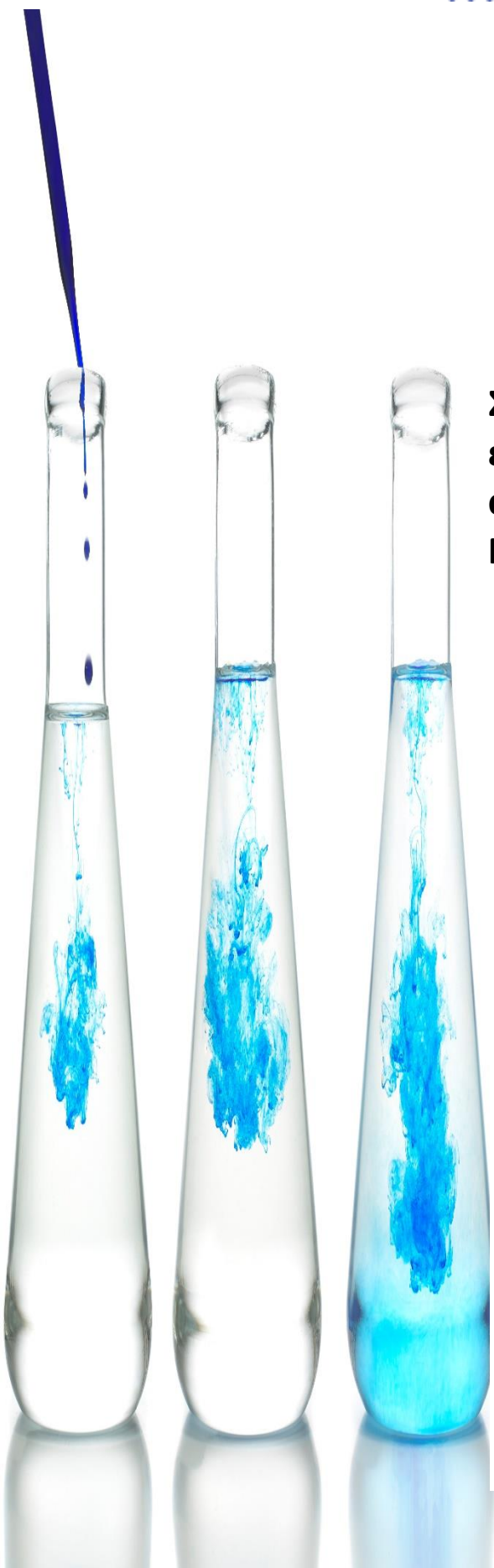

ΑΡΧΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Πανεπιστήμιο Κύπρου
University of Cyprus

NIWEAS

International Water Research Center

Σημαντική χρήση κάνναβης και κοκαΐνης σε επαρχίες στην Κύπρο, αλλά χαμηλότερα από τον Ευρωπαϊκό μέσο, δείχνει Πανευρωπαϊκή Έρευνα Ανάλυσης Λυμάτων

Δημοσιεύθηκαν από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA – European Union Drugs Agency) τα αποτελέσματα Πανευρωπαϊκής Έρευνας που διεξήχθη την άνοιξη του 2024, σχετικά με την κατανάλωση εξαρτησιογόνων ουσιών σε 26 Ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου.

Η μελέτη αυτή βασίζεται στη χημική ανάλυση των αστικών λυμάτων των πόλεων που συμμετείχαν στην έρευνα, και τα αποτελέσματα για την Κύπρο προκύπτουν από τη συνεργασία του Διεθνούς Ερευνητικού Κέντρου Νερού Νηρέας του Πανεπιστημίου Κύπρου με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Από τα εργαστήρια στις πόλεις – αξιοποιούμε την επιστήμη για να κάνουμε τη διαφορά, εκεί που χρειάζεται περισσότερο!

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο του έργου έγινε ανάλυση σε αστικά λύματα σε 128 ευρωπαϊκές πόλεις από 26 χώρες (24 χώρες της ΕΕ, Τουρκία και Νορβηγία), με στόχο τη διερεύνηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών από τους κατοίκους των πόλεων αυτών. Η μελέτη ανέλυσε ημερήσια δείγματα λυμάτων σε διάρκεια μίας εβδομάδας μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου του 2024. Τα λύματα από περίπου 69,1 εκατομμύρια ανθρώπους αναλύθηκαν ως προς τις συγκεντρώσεις πέντε διεγερτικών ναρκωτικών (αμφεταμίνης, κοκαΐνης, μεθαμφεταμίνης, MDMA/ecstasy και κεταμίνης) καθώς και κάνναβης.

Παρατηρήθηκαν αυξήσεις στις συγκεντρώσεις τριών διεγερτικών (MDMA, κοκαΐνη, αμφεταμίνη), και διαφοροποιημένα μοτίβα για τη μεθαμφεταμίνη και την κεταμίνη. Παρά το γεγονός ότι τα αποτελέσματα διαφέρουν σημαντικά στις περιοχές της μελέτης, αξιοσημείωτο είναι ότι και οι έξι παράνομες ναρκωτικές ουσίες που μελετήθηκαν ανιχνεύτηκαν σε σχεδόν όλες τις συμμετέχουσες πόλεις.

Η ομάδα του έργου SCORE διεξάγει ετήσια έρευνα παρακολούθησης λυμάτων από το 2011. Όπως ανέφερε η Δρ Δέσπω Φάττα-Κάσινου, Καθηγήτρια του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος και διευθύντρια του Εργαστηρίου Περιβαλλοντικών και Τεχνικών Διεργασιών και Συστημάτων Νερού Γαία του Πανεπιστημίου Κύπρου, το εργαστήριο Γαία συμμετέχει από το 2012 στο δίκτυο αυτό, με δεδομένα χρήσης αμφεταμινών, MDMA (ecstasy) και κοκαΐνης (σε Λευκωσία και Λεμεσό), ενώ τα τελευταία χρόνια, με την πλήρη οικονομική στήριξη της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) η έρευνα έχει επεκταθεί σε όλες τις αστικές περιοχές της χώρας. Η ομάδα εργασίας του εργαστηρίου Γαία για το συγκεκριμένο έργο αποτελείται από τη Δρ Μάγδα Ψυχουδάκη (κύρια ερευνήτρια), την κ. Ραφαέλλα Παναγιώτου, και τον Δρ Κώστα Μιχαήλ.

Η πανευρωπαϊκή έρευνα που δημοσιεύθηκε στις 19 Μαρτίου παρουσιάζει τις τάσεις της κατανάλωσης της αμφεταμίνης, της μεθαμφεταμίνης, του MDMA, της κοκαΐνης, της κεταμίνης και της κάνναβης, με τα ευρήματα να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Αμφεταμίνη

Τα υψηλότερα επίπεδα βρέθηκαν σε πόλεις στη βόρεια και ανατολική Ευρώπη (Βέλγιο, Γερμανία, Ολλανδία, Σουηδία και Νορβηγία). Πολύ χαμηλότερα επίπεδα ανιχνεύθηκαν στον νότο, αν και υπάρχουν αυξήσεις σε ορισμένες πόλεις. Από τις 69 πόλεις με διαθέσιμα δεδομένα, 34 ανέφεραν αύξηση, 15 μείωση και 20 σταθερότητα. Στη χώρα μας η αμφεταμίνη φάνηκε για ακόμα μία χρονιά να έχει χαμηλή κατανάλωση σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Μεθαμφεταμίνη

Παραδοσιακά στην Ευρώπη η χρήση μεθαμφεταμίνης περιοριζόταν κυρίως στην Τσεχία και τη Σλοβακία, πλέον όμως σημαντική χρήση της διαφαίνεται ότι υπάρχει και στο Βέλγιο, Κροατία, ανατολική Γερμανία, Ισπανία, Ολλανδία, Τουρκία και αρκετές βόρειες χώρες (Δανία, Λιθουανία, Φινλανδία, Νορβηγία). Από τις 71 πόλεις με δεδομένα, 32 ανέφεραν αύξηση, 28 μείωση και 11 σταθερότητα. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές πόλεις, τα επίπεδα παρέμειναν χαμηλά έως αμελητέα, αλλά σε ορισμένες κεντρικές ευρωπαϊκές πόλεις καταγράφηκαν αυξήσεις. Στην Κύπρο, η έρευνα καταδεικνύει ότι η γενική αυξητική τάση που είχε παρατηρηθεί στη χρήση της μεθαμφεταμίνης στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια δε συνεχίζεται φέτος, με τις περισσότερες περιοχές να εμφανίζουν μικρή μείωση στην κατανάλωση της ουσίας, με εξαίρεση τη Λευκωσία και τη Λάρνακα όπου παρουσιάστηκε μικρή αύξηση.

Κοκαΐνη

Τα υπολείμματα κοκαΐνης παραμένουν υψηλότερα σε πόλεις της δυτικής και νότιας Ευρώπης. Η τριάδα Βέλγιο, Ολλανδία Ισπανία για ακόμα μία χρονιά κατέχουν τα ηνία στην κατανάλωση της ουσίας αυτής, καθώς σε πόλεις των χωρών αυτών μετρήθηκαν και πάλι οι υψηλότερες συγκεντρώσεις. Παρόλα αυτά, η κοκαΐνη εντοπίζεται επίσης στις περισσότερες ανατολικές ευρωπαϊκές πόλεις, όπου συνεχίζονται οι αυξητικές τάσεις. Η τάση ανόδου στις ανιχνεύσεις κοκαΐνης παρατηρείται συνεχώς από το 2016.

Στην Κύπρο, κατά την ίδια περίοδο μέτρησης (Απρίλιος 2024), αύξηση παρατηρήθηκε στη Λάρνακα (περίπου αύξηση της τάξης του 40%), ενώ οι συγκεντρώσεις στις υπόλοιπες πόλεις κυμάνθηκαν στα περσινά επίπεδα, και σχετικά χαμηλά σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

MDMA

Οι υψηλότερες συγκεντρώσεις ανιχνεύθηκαν σε Βέλγιο, Τσεχία, Ολλανδία και Πορτογαλία. Στην Κύπρο τα επίπεδα κατανάλωσης MDMA ήταν πολύ χαμηλά κατά την συγκεκριμένη περίοδο μέτρησης (Απρίλιος, 2024).

Κάνναβη

Τα υψηλότερα επίπεδα κάνναβης (THC-COOH) ανιχνεύθηκαν σε πόλεις της δυτικής και νότιας Ευρώπης (Κροατία, Γερμανία, Ισπανία και Ολλανδία). Η χρήση της κάνναβης παρουσιάζει τάσεις μείωσης στη φετινή έρευνα, με τις 25 περίπου πόλεις που συμμετείχαν να εμφανίζουν μείωση στη χρήση της, και 14 αύξηση. Στην Κύπρο αν και διαδεδομένη, η χρήση της κάνναβης βρίσκεται χαμηλά σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Παρόλα αυτά, πολύ σημαντική αύξηση παρουσίασε η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου όπου παρουσιάστηκαν πολύ υψηλές συγκεντρώσεις σε σύγκριση με το 2023.

Κεταμίνη

Η χρήση της κεταμίνης παρακολουθείται στην Ευρώπη εδώ και δύο χρόνια. Τα αποτελέσματα της τελευταίας έρευνας δείχνουν ότι η χρήση της ουσίας αυτής είναι αρκετά περιορισμένη στην ευρωπαϊκή ήπειρο, με τη μεγαλύτερη κατανάλωση να εμφανίζεται στο Βέλγιο, την Ολλανδία, την Ουγγαρία και τη Νορβηγία, ενώ σε πολύ χαμηλά επίπεδα βρέθηκε και στην Κύπρο. Ενδείξεις πολύ μικρής αύξησης παρουσίασε η πόλη της Λεμεσού.

Ο Πρόεδρος της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, Δρ. Χρίστος Μηνά, επισημαίνει τη σημασία της ανάλυσης αστικών λυμάτων ως ένα πρωτοποριακό εργαλείο που επιτρέπει στην ΑΑΕΚ να αποκτήσει ακριβή εικόνα των τάσεων στη χρήση ουσιών σε κάθε επαρχία.

Ακολουθώντας διεθνώς αναγνωρισμένες επιστημονικές πρακτικές, η ανάλυση αυτή αποκαλύπτει τη γεωγραφική κατανομή της κατανάλωσης ουσιών, βοηθώντας να εντοπιστούν τοπικές αυξήσεις ή μειώσεις στη χρήση συγκεκριμένων ουσιών. Αυτή η γνώση γίνεται δράση. Τα δεδομένα οδηγούν σε στοχευμένα προγράμματα παρέμβασης σε επαρχίες όπου παρατηρούνται ανησυχητικές τάσεις, διαμορφώνοντας πιο αποδοτικές στρατηγικές.

Από τα εργαστήρια στις πόλεις – αξιοποιούμε την επιστήμη για να κάνουμε τη διαφορά, εκεί που χρειάζεται περισσότερο!

Όλα τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζονται στον [σύνδεσμο](#):

Δρ. Μάγδα Ψυχουδάκη

Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια
Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού ΝΗΡΕΑΣ
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μαρία Σαββίδου

Λειτουργός Τμήματος Παρακολούθησης
Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Δρ. Δέσπω Φάττα-Κάσινου

Καθηγήτρια Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και
Μηχανικών Περιβάλλοντος
Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο Νερού ΝΗΡΕΑΣ
Πανεπιστήμιο Κύπρου

Δρ. Χρίστος Μηνά

Πρόεδρος
Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου